

Het hellend vlak van het militair fatsoen, 23 oktober komitee Leuven, 1983

Het 23 oktober komitee Leuven roept in de inleiding op tot meer onderzoek inzake het steeds groeiende militarisme, ook in de streek van Leuven.

De lezer van dit boek blijft met hetzelfde gevoel zitten. Inderdaad, in deze meestal goed geschreven teksten, worden veel, te veel conclusies afgeleid uit gebeurtenissen, toestanden en individuele fouten, zonder dat er steeds afdoende bewijsmateriaal wordt aangevoerd. Voor wie in anti-militarisme geïnteresseerd is, is dit boek zeker het lezen waard. Toch blijft de vraag of een ruimere en meer wetenschappelijke aanpak niet meer aangewezen is.

W. Bruggeman

Plicht... wat plicht? Niks plicht, Anti-militaristisch Buro Leuven, 1983

Dit werkje behandelt op een geëngageerde wijze een actuele problematiek, namelijk het steeds frequenter optreden van totaalweigeraars.

Geschreven met hoogtes en laagtes, trachten de verschillende auteurs de dikwijls moeilijke weg die totaalweigeraars moeten gaan, in één geheel te bundelen. Soms juridisch goed gefundeerd worden argumenten aangevoerd die moeten staven dat de overheid willekeurig, ja soms zelfs onwettig optreedt. Enkele passages vallen echt te zwak uit om gepubliceerd te worden. Al met al toch het lezen waard voor diegenen die in deze problematiek geïnteresseerd zijn.

W. Bruggeman

R.A. Topping, De rechtspersoon als dader; strafbaar leiding geven aan rechtspersonen, Monografieën strafrecht deel 2, Arnhem, Gouda-Quint, 1984, 54 blz.

Dit boek is gewijd aan artikel 51 van het Nederlands Wetboek van Strafrecht, naar luid waarvan indien strafbare feiten worden begaan door een rechtspersoon, de strafvervolgning kan worden ingesteld en de in de wet voorziene straffen en maatregelen kunnen worden uitgesproken tegen de rechtspersoon of (en) tegen hen die tot het feit opdracht hebben gegeven alsmede tegen hen die feitelijke leiding hebben gegeven aan de verboden gedragingen.

In het eerste deel van deze juridisch-technische studie legt Topping uit, zonder eigenlijk aan rechtsgeschiedenis te doen, hoe de Nederlandse wetgever tot de invoering van voornoemd artikel 51 in het Strafwetboek in 1976 is gekomen. Aanvankelijk had de wetgever aangenomen dat een strafbaar feit alleen kan worden begaan door natuurlijke personen. De invoering in het bijzonder strafrecht van incriminaties die in een nalaten bestaan en impliciet kwaliteitsvereisten stellen en bovendien zich richten tot de functionele (i.p.v. de fysieke) dader heeft de weg vrijgemaakt voor het daderschap van de rechtspersoon.